

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2132030600 FAX:213203063

Αγ. Στέφανος: 11.3.2015

Αρ. Πρωτ: 6735

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: 1. Δήμαρχο ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ - ΠΡΟΕΔΡΟ ΟΙΚ/ΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
2. Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ
3. Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ/ΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

**ΘΕΜΑ: Γνωμοδοτική εισήγηση επι αιτήματος δημότη κας Αικ. Βαρδαλάχου
περι καταβολής αποζημίωσης για ζημιές απο πτώση δένδρου**

ΣΧΕΤ. 1. η με αρ.πρωτ. 633/12.1.15 αίτηση της κ. Αικ. Βαρδαλάχου
2. Το με αρ.πρωτ. 2322/27.1.15 έγγραφο Δ/νσης Περ/ντος
3. το με αρ.πρωτ. 2731/2.2.15 έγγραφό μας αναζήτησης απόψεων
4. αντίγραφο της απο 10.1.15 προσφοράς για αντικατάσταση παμπριζ
5. αντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος
6. αντίγραφο του ΔΑΤ της ενδιαφερομένης
7. φωτογραφικό υλικό
8. οι με αρ. 70 & 146/3.2.15 ΑΠΥ (παραστατικά) της αιτούμενης δαπάνης
9. αντίγραφο του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του οχήματος
10. το με αρ.πρωτ. 5602 οικ/2.3.15 έγγραφο της Δ/νσης Περ/ντος με το
οποίο μας διαβιβάστηκαν οι συνημμένες σ' αυτό και με αρ.πρωτ.
633/27.2.15 απόψεις της Υπηρεσίας σχετικά με το περιστατικό

-----000-----

ΑΙΤΗΜΑ:

Με την υπο σχετ. (1) αίτηση της ενδιαφερόμενης ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη το ΙΧΕ αυτ/τό της (θραύση παμπριζ) στις 31.12.14 όντας σταθμευμένο επι της οδού Κολοκοτρώνη & Πιπεροπούλου στη Σταμάτα, από πτώση κλαδιού δένδρου που αποδίδεται στην χιονόπτωση, συνοδεύοντας την αίτησή της με αντίγραφο της απο 10.1.15 προσφοράς δαπάνης προς αντικατάσταση του παμπριζ καθώς και τρεις φωτογραφίες που απεικονίζουν ενα κλαδί δένδρου επι του εδάφους σε καλές καιρικές συνθήκες.

A. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Κατά την έννοια των αρ. 105-106 ΕισΝΑΚ ευθύνη του Δημοσίου ή των ΝΠΔΔ προς αποζημίωση γεννάται από εκτελεστές διοικητικές πράξεις των οργάνων τους, ή από παράλειψη προς έκδοση τέτοιων πράξεων, αλλά και από υλικές ενέργειες που τελέσθηκαν σε συνάρτηση προς την οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας, ή εξαιτίας τους και δεν συνδέονται με την ιδιωτική διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ, ούτε οφείλονται σε προσωπικό πταίσμα οργάνου που ενήργησε εντός του κύκλου των υπηρεσιακών του καθηκόντων (ΑΕΔ 5/95 ΕλλΔνη 1995/562, ΣΤΕ 3308/96 ΔιΔικ 1997/204).

2. Στο αρ. 75 παρ. 1 του ΔΚΚ (ν. 3463/2006) ορίζεται ότι «οι Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις...». Στην αρμοδιότητα των Δήμων εμπίπτει σύμφωνα με την παρ. **γ11 του αρ. 75 ΚΔΚ** «η μέριμνα και λήψη μέτρων για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου...», κατά δε τη παρ. **γ13** στην αρμοδιότητα των Δήμων ανήκει «η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους». Περαιτέρω σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2δ του αρ. 83 ν3852/10 στο πεδίο ευθύνης των δήμων εντάσσεται «η συντήρηση των δημοτικών οδών, η συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της Δ.Κ”

3. Σύμφωνα με το αρ. 72 Ν 3852/10 «1. Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) ...θ)...ι)...ια)...ιβ)...ιγ)...ιδ) «αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και **τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, 2. Για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, **η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου**, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. ....»

Από τις ανωτέρω διατάξεις του Δ.Κ.Κ (Ν. 3463/06) συνδυαστικά με τις νέες του 'ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ' (Ν.3852/10). προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταρτίζουν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι: **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργά-

νων του δήμου η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.ΝΑΚ, **β)** αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και **γ)** αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξης ή παράλειψης και της επελθούσας ζημίας, υπό την έννοια ότι η φερόμενη ως ζημιογόνος πράξη ή παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιογόνο αποτέλεσμα,

Β. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Προκειμένου να τοποθετηθούμε επι του παραδεκτού και του νομίμου του αιτήματος, δια του υπο σχρτ. (3) εγγράφου μας ζητήθηκαν απο την αρμοδία υπηρεσία Περ/ντος <να διενεργηθούν οι ακόλουθες προκαταρκτικές ενέργειες:

1. Συλλογή στοιχείων προς επίσημη επιβεβαίωση/καταγραφή του συμβάντος (βεβαίωση είτε απο Πυροσβεστική είτε απο το Συνεργείο του Δήμου που προέβη στην κοπή/τεμαχισμό του κλαδιού) &
2. Διατύπωση γνώμης/άποψης περι του τομέα ευθύνης του Δήμου ήτοι οτι το δένδρο εντοπίζεται σε κοινόχρηστο χώρο

Αναζήτηση απο την ενδιαφερόμενη αντιγράφου του ασφαλιστηρίου [προς διαπίστωση της μη κάλυψης της προκειμένης ζημίας (θραύση κρυστάλλων)] και του πρωτοτύπου παραστατικού της δαπάνης >

Με τις αποσταλείσες υπ'αρ. Πρωτ. 633/15 απόψεις της (υπο σχετ. 10) η Δ/νση Περ/ντος αναφέρει οτι < διενήργησε αυτοψία στις 27.2.15 στο σημείο επι της οδού Κολοκοτρώνη στο Νο 3 στην περιοχή της Σταμάτας και διαπίστωσε σύμφωνα **με την υπόδειξη του Δημότη δέντρο εντός οικοπέδου με σπασμένα κλαδιά που θα μπορούσαν να προκαλέσουν ζημιά σε αυτοκίνητο που θα ήταν παρκαρισμένο στον δρόμο**>

Απο την διενεργηθείσα αυτοψία σαφώς προκύπτει (και με την υπόδειξη 'του δημότη- της αναφοράς προφανώς αφορώσας στην ενδιαφερόμενη) οτι το δένδρο του οποίου το κλαδί έπεσε και προκάλεσε τη ζημιά **ευρίσκεται εντός οικοπέδου (προφανώς ιδιοκτησίας τρίτου) και συνεπώς δεν ευρίσκετο επι κοινοχρήστου χώρου** ώστε να εντάσσεται στο πεδίο ευθύνης του Δήμου και οποιαδήποτε αποκατάσταση της ζημίας της ενδιαφερομένης είναι δυνατή να θεμελιωθεί και αναζητηθεί μόνον κατά του ιδιοκτήτη του ομόρου ακινήτου ο οποίος έχει την ευθύνη εποπτείας του ευρισκόμενου εντός της ιδιοκτησίας του δένδρου.

Επομένως **ΔΕΝ** συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι το συμβιβασμού αφού δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της ευθύνης του Δήμου και δη **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων

του δήμου **και β)** αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιογόνας πράξης ή παράλειψης και του ζημιογόνου αποτελέσματος,
Κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμεθα την απόρριψη του αιτήματος.

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Ε.Δ: 1. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 2. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ